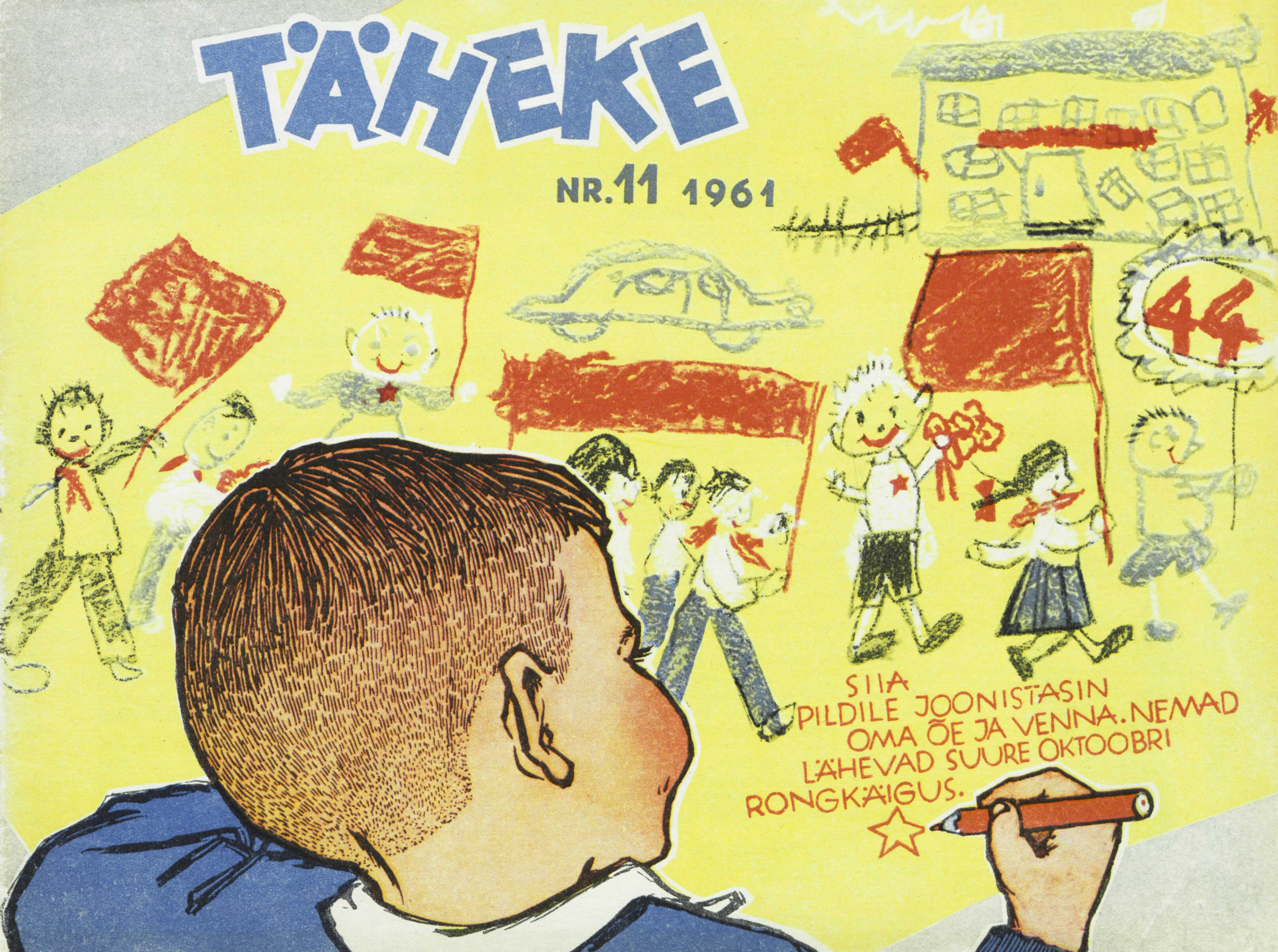

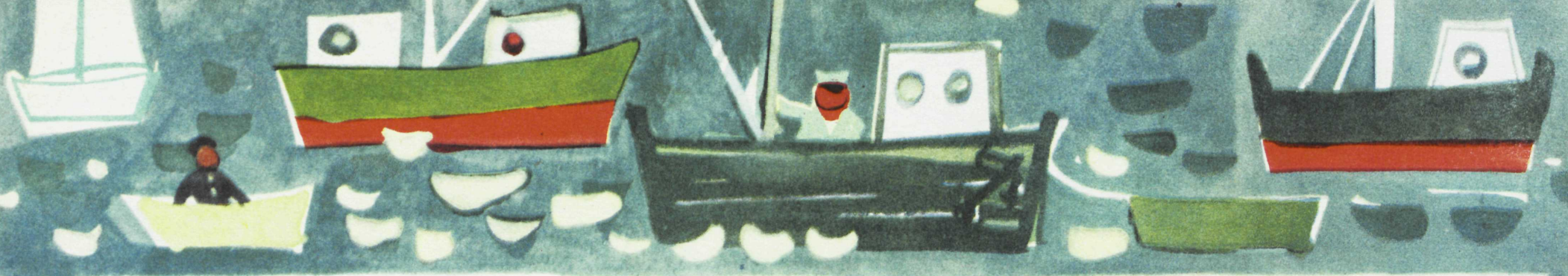
TÄHEKE

NR. 11 1961

SIIA
PILDILE JOONISTASIN
OMA ÕE JA VENNA. NEMAD
LÄHEVAD SUURE OKTOOBRI
RONGKAIGUS.

RANNAKOLHOOSIS

Oi, kui sinine on meril!
Kalle istub nagu kiigel: üles-alla, üles-alla õõtsutavad lained paati. Saar aga kasvab seda suuremaks, mida lähemale jõutakse.

See on Abruca saar. Seal, kalurikolhoosis „Murd-laine“, elavadki Kalle vanaisa ja vanaema.

Praegu istub vanaisa paadipäras ja hoiab rooli. Püügibrigaad käis siivõrke sisse viimas.

Kallet huvitab merel kõik: laevamastid silmapiiril, valge kajakas pea kohal, möödapopsutav kalapaat. Ta ei saagi muud, kui pärida:

„Vanaisa, naabri poisid rääkisid eile kakuamist. Mis asi see kakuam on?“

„Kakuam on suur seisevnoot,“ selgitab vanaisa. „See ankurdatakse merre ja siis ta püüab juba ise kala. Meil pole muud, kui hommikul loomuse järele sõita.“

Kalle juba teab, et loomus tähendab kalurite keeles kalasaaki. Nüüd ta küsib asjalikult:

„Suur see kakuami loomus siis ka on?“

„Noh, kuidas kunagi!“ muheleb vanaisa. „Mõnikord saab oma kolm veoautotäit kilu-räime korraga.“

Rannatee ääres laial lagedal rohumaal näebki Kalle püünist, mis nii palju kala annab. Murule on laiali laotatud noodalina. See ulatub kaugele põldude äärde välja. Ja vanaisa ütleb:

„Kui me seisevnooda praegu maa peale üles seak-sime, oleks see nii kõrge nagu kahekordne maja.“

Tee äärde on ilusaid uusi elumaju ehitatud.

„Just nagu linnas,“ vaatab Kalle kalurite kodusid.

Katustel on raadioantennid. Värvate kõrval seisavad mootorrattad. Taamal valendab pikk valge hoone – uus lehmalaud. Sealsamas lähedal kerkivad jälle müürid – mehed ehitavad sigalat. Tee ääres kulgeb postide sirge rivi – seda mööda jookseb valgus majadesse. Saarel on isegi oma elektrijaam!

... Öhtul, kui vanaisa parandab eestois võrku ja vanaema küpsetab kooke, isub Kalle väikesel pingil. Vanaisa jutustab traallaevadest. Need on nüüd kõigil suurematel kalurikolhoosidel. Niisugused laevad käivad kaugetel püügiretkedel. Nendel on suur noot, mida järel veetakse. Seda toimingut nimetataksegi traalimiseks.

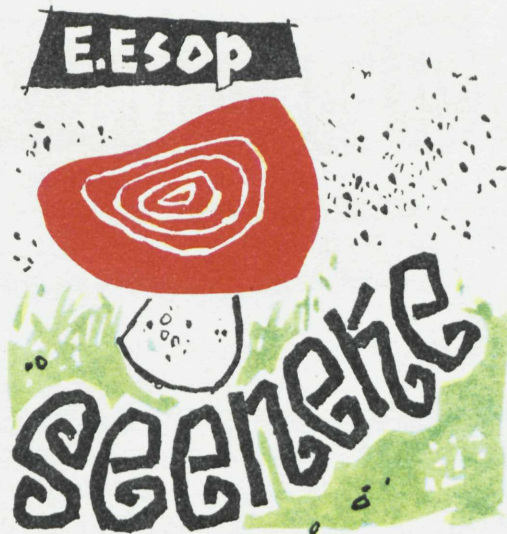
„Vanaisa, aga kas mina ei võiks saada traallaeva kapteniks?“ Kalle on võtnud naela otsast vanaisa merebinokli ja seisab nüüd pingil nagu tüürimees kaptenisillal.

Vanaisa nägu tõmbub naerule. „Kasva aga, küll siis saad ka kapteniks!“

Niimoodi arutatakse, kuni Kalle jääb pingile tukkuma. Ta näeb unes, et seisab, valge kaptenimüts peas, suure traallaeva pardal. Umberringi on ahvenad, suured mereahvenad. Need liigutavad tummalt suid, üks haarab tal koguni õlast...

Poiss lööb silmad lahti. Ta kõrval seisab vanaema ja kutsub Kallet pannkooke sööma.

S. Tuulik

METS ON SÄÄSKEDE SUMINAST VIISIKAS,
SAMBLA SEES ÄRKAS UKS PISIKE RIISIKAS.
KATUS TÄIS ULENI KASTET JA PURU,
ENNAST TA VALGUSE POOLE SURUS.
MARDIKAS TULI
JA NÄKSIS TA JUURT:
„PTUII POLE KIITA!
EI MAITSE SUURT!“
PÖRNİKAS PUHKAMA SEADIS SEAL ENDA:
„OI, KULL ON LIBEI!“
JA MINEMA LENDAS.
USSIKE VIRISES:
„OLED NII VÄIKE,
KUIDAS MA SINUSSE TEHA SAAN KÄIKE?“
SIIS TULI ANNIKA,
SEISATAS VEIDI,
KORRAGA SAMBLA SEEST RIISIKA LEIDIS:
„SEENEKE, KULL OLED VÄIKE JA KENA,
SELLISEID JUST PALUS KORJATA EMA!“

TEAB ja PEAB

TIIT ON VÄIKE, PRIIT ON SUUR,
MÖLEMAD ON JUTUSUUD.

TIIT ON VÄIKE, VÄHE TEAB,
PALJU KUSIMA TA PEAB.

NÄITEKS – SÖIDAB MÕODA BUSS,
TIIT PEAB TEADMA: MIS JA KUS?

„PRIIT, KAS BUSSIL ON KA KODU?
KUS TA MAGAB, KUI ON ÖÖ?
UTLE MULLE, MIS TA SÖÖB?“

„BUSSI KODU AUTOBAASIS,
KUS VÕIB PUHATA GARAAZIS.
AGA SUUA MUJALT SAAB,
SELLEKS ON BENSIINIJAAM.“

PRIIT ON SUUR JA PALJU TEAB,
TÄPSELT SELETAMA PEAB.

VARSTI TIITKI PALJU TEAB.
KÕIKE HÄSTI MEELES PEAB.

Illustreerinud H. HIIBUS

KARU JA VÖÖTORAV

EVENGI MUINASJUTT

Illustreerinud I. LINNAT

TALV LÄBI MAGAS KARU OMA KOOPAS. ALLES SIIS, KUI PÄIKE HAKKAS LUND SULATAMA NING PANI ESIMESED OJAD VULISEMA, ÄRKAS KARU UNEST JA TULI KOOPAST VÄLJA. TA OLI VÄGA NÄLJANE, SEST TERVE TALVE POLNUD TA MIDAGI SÕONUD.

KARU LÄKS KOHE TOITU OTSIMA. TA OTSIS JA OTSIS, KUID EI LEIDNUD MIDAGI. SIIS NÄGI TA KÄNDU. KARU VIHASTUS, HAARAS KÄNNU UMBERT KINNI NING TAHTIS SEDA VÄLJA REBIDA. KUID KARU OLI NÄLJAST JÕUETU EGA JAKSANUD SEDA TEHA.

ÄKKI HUPPAS KÄNNU ALT VÄLJA VÄIKE VÖÖTORAV, KES OLI SEAL TALV LÄBI MAGANUD.

„VANAISA, MIKS SA NII VIHANE OLED?“ KUSIS VÖÖTORAV.

„TAHAN SUUA SAADA. KAS SUL POLE MULLE MIDAGI ANDA?“

„ON KULL,“ VASTAS VÖÖTORAV.

TA HUPPAS URGU NING TULI PEAGI PÄHKLITEGA TAGASI.

„SÕÖ, VANAISA!“ UTLES TA KARULE.

KARU SÕI JA KIITIS: „ISE OLED NIISUGUNE TILLUKENE, AGA VAATA, KUI LAHKE SUDAMEGA!“ JA TA SILITAS OMA KÄPAGA VÖÖTORAVA SELGA. ET AGA KARUL OLID PIKAD KUUNED, SIIS JÄID ORAVA SELJALE MUSTAD VÖÖDID JÄRELE.

SELLEST AJAST SAADIK ONGI VÖÖTORAVA SELJAL MUSTAD VÖÖDID.

NIIPEA KUI HAKKAS VEIDI VALGEMAKS MINEMA,
LÄKS NÄLJANE HUNT SAAKI OTSIMA. TALLE TULI
VASTU MÄGER.

„KUS SA OLID TERVE ÕÕ?“ KUSIS HUNT.

„OTSISIN SIND. TAHTSIN SULLE UTELDA, ET LAMBAD
ON MÄE ALL UKSINDA, ILMA KARJASETA.“

„AH SA VALELIK! LUUSISIN TERVE ÕÕ MÄE UMBER,
KUID EI NÄINUD SEAL KEDAGI. NUUD SÕON SU VALE-
TAMISE PÄRAST ÄRA!“

„SÕO PEALEGI, KUI TAHAD. SINU VANAISA SÕI KA
MINU VANAISA ÄRA. KAS SA TEAD, KUIDAS TA TEMAGA
HAKKAMA SAI?“

„KUIDAS?“ KUSIS HUNT.

„LIHTSALT NII. PUUDIS MU VANAISA KINNI, VISKAS
TEDA KOLM KORDA ÜLES, PÄRAST KOLM KORDA MAHA,
ET MÄGER PISUT PEHMEMAKS MUUTUKS, JA SÕI SIIS
ÄRA.“

HUNT VÕTTIS MÄGRA KINNI JA HAKKAS TEDA SAMUTI
LOOPIMA. ALGUL VISKAS ÕHKU, SIIS MAHA. TAHTIS
TEDA SÕOMA HAKATA, KUID MÄGER OLI JUBA OMA
URUS.

HUNT LÄKS TEMA JUURDE JA UTLES: „SA PETSID MIND,
VENNIKE, USNA OSAVALT.“

„MÕNI IME! NII TEGI JUBA MINU VANAISA SINU
VANAISAGA!“

HUNT JA MÄGER

OSSEEDI MUINASJUTT

Välisuks oli lahti. Tiiu astus kikivarvul üle läve ja võttis palitu seljast. Viisnurkse tähekesse punased kiired löid elektrivalguses sätendama ja Tiiu ei suutnud oma rõõmu enam endale hoida.

„Ema! Vanaema!“ jooksis ta toauksele. „Ma olen juba oktoobrilaps!“

Alles nüüd märkas Tiiu lauale laotatud valget lina, lillevaasi ja värvipliatsikarpi oma taldriku kõrval. Sellest ta mõistis, et tema suur uudis on

juba kodus teada.

Aga kus olid siis ema ja vanaema?

Sealt nad tulidki: vanaema koogitaldriku, ema morsikanuga. Kõige taga vantsis viieaastane Peeter, kellel oli juba õnnestunud sõrm kreemi sisse pista.

Tiiule tuli kohe meelde, mis oktoobrilapse kohus. Kribinalkrabinal ruttas ta appi lauda katma.

Sellest sai päris pidu. „Tiiu pidu!“ ütles isa, kes tähtsa

TIIU PIDU

päeva puhul varem koju jõudis. Külalisigi tuli. Need kobistasid küll kaua ukse taga, kuid see-eest löid sisse astudes kohe laulu lahti:

„Tiiu juurde tulime:
palju õnne soovime!
Ole ikka virk ja krapas,
sest sa nüüd oktoobrilaps!“

See käis kõigile tuntud viisil, kuid sõnad olid uued. Ja miks nad ei pidanud uued olema, kui kolmanda klassi Priidik need ise luuletas.

Tiiule meeldis laul väga. Ta teadis, et niisugusel juhul tuleb midagi vastata. Kuna ta juba piduperenaine oli, ütles ta nagu ema külaliste korral: „Olge head, astuge tahapoole!“

Nõnda koguneski Tiiu pidulaua ümber suur ja rõõmus seltskond. Kõigil oli hea meel.

Tiiul oli hea meel, et ta rinnal säras täheke.

Isa-ema rõõmustasid, et nende tütar kasvab oktoobrilapsena töökaks, ausaks ja kohusetruuks.

Vanaema muheles sellepärast, et tütretütrel on õnnelik ja muretu lapsepõlv.

Mis aga väikesesse Peetrisse puutub, siis tema rõõmustas küll kõige rohkem, et kook laual oli hästi suur.

A. Kask

DUŠAN RADOVIČ
Serbia kirjanik

Kas sa usud seda?

... Et elas kord üks väike poiss,
kel meeldis seep ja vesi.
Päev otsa aina – oi, oi, oi! –
ta ennast virgalt pesi.

Kas sa usud seda?

... Et pesemisest kulus kael
ja nahk läks imeõrnaks.
Ta pesi ikka. Oh sa aeg,
siis kulusid ka kõrvad!

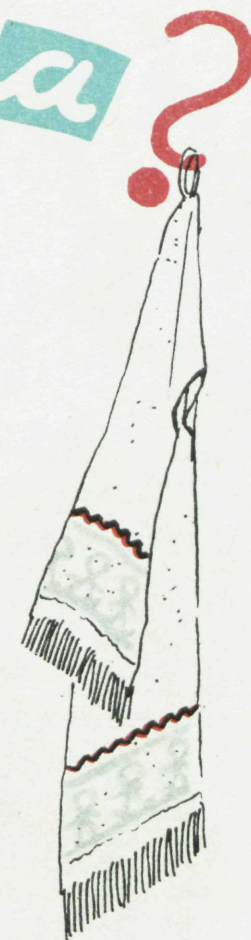
Kas sa usud seda?

... Et ema hüüdis: „Aitab nüüd!
Sa nõnda tervist rikud!“
Ei kuulnud poiss – ja kelle süü,
et nüüd on palavikus.

Kas sa usud seda?

... Et arstionu tuli ka
ja leiti ruttu rohi.
Oi, vaene poiss, nüüd pesta ta
end kunagi ei tohi.

Tõlkinud J. SAAR

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

TERE, LAPSED!

Teie kõik kindlasti juba ammu ootate võistluse „Minu kõige toreدام suvepäev“ tulemusi. Mõni ehk isegi pa-handab, et mis Täheke mõtleb, et ta võistlusest midagi ei kirjuta.

Aga teate, võistlusele saabus nõnda palju töid, et nende läbivaatamine võttis kohe hulga aega. Enne ot-suse tegemist tuli jutte ja luuletusi hästi hoolega lu-geda ja joonistusi mitu-mitu korda vaadata.

Kõige paremateks kirjatöödeks ja joonistusteks osu-tsuid:

Aa Algkooli oktoobrilapse TIINA-MAI PÄRNIKU ju-tustus „Nuku sünnipäev“.

Suure-Lähtru 7-kl. Kooli II klassi õpilase PAAVO ALL-KIVI jutustus „Lõbus päev“.

Tallinna 27. 8-kl. Kooli IV klassi õpilase MARE PURDE luuletus „Loomaaias“.

Joaveski Algkooli III klassi õpilase EVE VIIRA luu-letus „Heinal“.

Koeru 8-kl. Kooli II klassi õpilase TIIT LUMISTE jutustus „Metsas“.

Pagari 8-kl. Kooli II klassi oktoobrilapse TIIA KII-VERI joonistus „Ekskursioon kolhoosi karjalauta“.

Sindi Keskkooli II klassi õpilase SIIM PRANGI joo-nistus „Minu esimene jalgrattamatk“.

Elva Lasteaia 3-aastase mudilase HELI JUHKAMI joonistus „Uksinda metsas“.

5-aastase viljandlase KAJA PIHLAKA joonistus „Õues“.

Karuse Algkooli IV klassi pioneeri ANU RAKASELJA joonistus „Ekskursioon Lätti. Ostame Siguldas ilu-said keppe“.

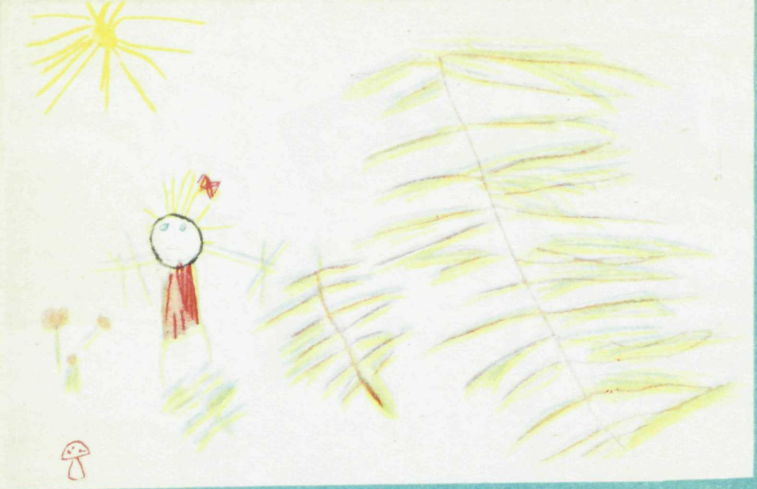
Kõigi nende tööde autorid on võitnud ka auhinnad. Auhinnaks saab igaüks kolm toredat lasteraamatut. Siin postipauna lehekülgedel aga on need auhinnatud tööd ära trükitud. Lugege ja vaadake neid!

Peale nende, mis auhinna said, oli võistlusele saa-detud veel teisiigi kiiduväärt töid. Oma kõige toreda-mast suvepäevast olid hästi kirjutanud või sellest jälle toreda pildi joonistanud ka Kuuste 8-kl. Kooli II klassi õpilane Ester Koosapoeg, Kehra Keskkooli IV klassi õpilane Silvi Vrait, Pärnu 5. 8-kl. Kooli III klassi oktoobrilaps Anne Alumets, Saue 7-kl. Kooli II klassi õpilane Ille Israel, Tartu 2. Keskkooli III klassi õpilane Ulle Raudver, Tallinna 10. Keskkooli II klassi õpilane Vello Nööp, Valga 1. Keskkooli II klassi õpilane Asta Roose, Peresaare 7-kl. Kooli III klassi õpilane Eve Olli-saar, Tartu 7. Keskkooli III klassi õpilane Peeter Hirmo, Kehra Keskkooli II klassi õpilane Tiit Tõnismaa, 6-aas-tane Virve Galkina Rakverest, 7-aastane Eva Loot Hummulu sovhoosist, Pärnu 1. Keskkooli IV klassi õpi-lane Ulle Pihelgas, Misso Keskkooli II klassi õpilane Silvi Kukk, Tallinna 9. Keskkooli II klassi oktoobrilaps Esta Viinapuu, 7-aastane Tiit Kirspuu Tapalt ja 6-aas-tane Reet Kiveste Harju rajooni Virve külast.

Ja ega ülejäänudki tööd halvad olnud. Halbu töid võistlusel polnudki. Sellepärast ütlen kõigile, kes sel-lest võistlusest osa võtsid: „Suur aitäh!“

Ärge mind edaspidigi unustage! Kirjutage ikka kõi-geist huvitavast, mis teil koolis, lasteaias või kodus juh-tub. Ja joonistusi saatke ka!

Teie Täheke

HELI JUHKAM
„Uksinda metsas“

KAJA PIHLAK
„Õues“

Loomaaias

LOOMAAIAS KÄSIME,
PALJU-PALJU NÄGIME.
OLI SEAL KAELKIRJAKUID
JA KA NINASARVIKUID.

VÄIKSES PUURIS HEINTE SEES
ISTUS JÄNES, ARGLIK MEES.
TEISES, HÄSTI SUURES PUURIS
MITU KARU ÜKSTEIST UURIS.

AGA NENDE POJAD KOOS,
OLID SUURES MÄNGUHOOS.
KARUPOEGI VAATAME,
ISE AGA NAERAME.

LOOMAAIA TEISES KÜLJES,
ELUNEB BASSEINIS HÜLJES.
HÜLGE KÕRVAL VEES VEEL ON
VÄGA VANA KILPKONN.

SIIS ME KARUSELLIGA
LÄKSIME VEEL SÖITMA KA.
AGA PÄRAST SÖITU ME
KIIRELT KOJU JOOKSIME.

MARE PURDE,
Tallinna 27. 8-kl. Kooli IV klassi õpilane

ANU RAKASELJ
„Ekskursioon Lätti“

TIIA KIIVER
„Ekskursioon kolhoosi karjalauta“

Nuku sünnipäev

Nuku sünnipäeval tõusin hommikul vara üles ja hakkasin kohe toimetama. Segasin pärmid ja tegin võileivad valmis. Siis läksin aeda ja tõin porgandeid, et teha pirukat. Need porgandid ja ka riisi panin keema. Ema ütles: „Paneme natuke jahu laua peale, muidu jääb taigen laua külge kinni.“ Tegin nii, nagu ema käskis.

Kui piruka praeahjust välja võtsin, tuli õpetaja meile. Pakkusin õpetajale ka omatehtud pirukat. Pärast läksime õega raamatukogusse appi. Tegime seal raamatukapi korda. Kui tulime raamatukogust ära, olid meil kõhud tühjad. Hakkasime sööma. Sõime piruka ja kõik võileivad ära ega pidanudki nuku sünnipäeva.

TIINA-MAI PÄRNIK,
Aa Algkooli oktoobrilaps

HEINAL

TÄNA ALGAB HEINATÕO.
OLE MEES JA KAASA LÕO!
VOTA KÄTTE HANG JA REHA –
POLE RASKE HEINA TEHA!

VÕTSIN KÄTTE HANGU, REHA,
AITASINGI HEINA TEHA.
AGA ÖHTUL HEINAMAAL
SEISIS SAO KÕRVAL SAAD.

EVE VIIRA,
Joaveski Algkooli III klassi õpilane

LÖBUS PÄEV

See oli üks tore päev: hommikul olin ma heas tujus, öhtul aga veel paremas tujus.

Mina olen postiljon. Toon terve brigaadi posti sideaaskonnast ära ja jagan laiali ka. Aga ühes peres on väga kuri koer. Jõuan just õue, kui ta kargab kuudist hirmsa haukumisragina saatel välja. Mina aga naeran: „Ah-hoo!“ Muti on ju kõvasti ketis ja samm maad on meie vahet. Ega tema mind kätte saa!

Lähen ära, kuid juba järgmises majas on nii kurjad haned, et hoia alt! Nemad muudkui tulevad, tiivad laiali, kaelad õieli, nokad pärani, ja ise susisevad ning sisisevad. Nende eest tuli kohe ära joosta. See tegigi mulle hea tuju, et nad oma kurjusega mulle ligi ei saanud.

PAAVO ALLKIVI,
Suure-Lähtru 7-kl. Kooli II klassi õpilane

METSAS

Oli ilus päikesepaisteline suvepäev. Läksin vanaisa ja emaga metsa seeni korjama. Seeni korjates jõudsin ühe laia põõsa juurde, kus nägin tedrepoega. Ma läksin kohe tema juurde. Linnuke aga kartis mind ja jooksis eest ära. Lõpuks sain ta siiski kätte ja silitasin teda hellalt. Siis ta mind enam ei kartnudki. Ema ja vanaisa vaatasid ka seda pealt. Pärast lasksin tedrepoja lahti ja ta tänas mind: „Suits, suits...“

TIIT LUMISTE,
Koeru 8-kl. Kooli II klassi õpilane

SIIM PRANK
„Minu esimene jalgrattamatk“

Tead sa, mis on plastmass?

„Minu roheline taldrik on plastmassist ja mängusputnik ka,“ vastad sa kohe. „Need ei lähe kukkudes katki.“

Sul on õigus. Plastmass on tööpoolest vastupidav materjal ja sellest tehakse väga palju mitmesuguseid esemeid. Aga seda, kuidas plastmass valmis saab ja mida kõike temast on võimalik teha, sa vist päris täpselt ei tea. Räägime sellest.

Enne kui sinu värviline taldrik sai valmis, tuli tal pikk tee läbi käia.

Plastmassi sünnilugu algab keemiatehases. Sulle tuttavad kiviüsi ja nafta saavad siin uue näo. Tehasest tulevad nad välja, kandes keerulisi nimesid, nagu fenoplast, polüstürool, amiinoplast. Ja sõidavad otseteed plastmasstootete tehasesse. Seal hakatakse neid suures kuumuses vormima. Ja fenoplastid ning polüstüroolid on sunnitud oma keerulise nime lihtsa „kontakti“ või „tassi“ vastu ära andma.

Mida plastmassist peale lülitite, kirevate nõopide ja mänguasjade veel saab? Vaa-

Mis on plastmass?

tame korraks ringi. Sinu täitesulepea. Tema kest pole ei puust ega metallist. Aga millest siis? Plastmassist. Kodus köögis on põrand kaetud vaibaga, mida ema lapiga peseb. Samuti plastmass. Köögis on plastmassi mujalgi. Näe – kapinupud! Teeme kapiukse lahti – taldrikud, klaasid, karbid, kandikud. Kõik toredad kerged ja vastupidavad.

Selleks, et auto saaks kiiremini sõita ja lennuk kergemini taeva alla tõusta, tehakse nende üksikud osad plastmassist, mis on tugev ja sealjuures hästi kerge. Plastmass on tänapäeval saanud materjaliks, mida sa kohtad igal pool. Vaata oma kingatald. Need pole kummist ega nahast. Jälle plastmass.

Plastmassist hakatakse tulevikus isegi maju ehitama. Leningradis on niisugune maja juba olemas. Selles on üks tuba, köök, sahv, vannituba ja väike terrass. Paneelid, millest maja tehakse, on kerged, ligi 24 korda kergemad kui need, mida kraanad praegu majaseinteks tõstavad. Mõtlege, kui lihtne on tulevikus ehitada! Ja see on niisugune maja nagu iga teinegi.

Järjest uusi plastmassesemeid tuleb meie juurde. Me elame neis, sõidame nendega, sööme neist ning riietume neisse.

Saksa Demokraatliku Vabariigi pealinnas Berliinis elab poiss, kelle nimi on Klaus. Ta on III klassi õpilane ja kuulub nii nagu tema klassikaaslastedki noorte pioneeride ridadesse. Uhkusega kannab Klaus oma sinist kaelarätti – osakest Vaba Saksa Noorsooliidu lipust.

Klausi jätkub igale poole. Ta on oma klassi nukuteatri direktor, mängib meelsasti jalgpalli ja unistab sellest, millal talle kinnitatakse rinda „Kuldsete suuskade“ märk. Sellist märki võivad kanda need, kes tõestavad võistlustel, et nad oskavad suuskadel ka vigursõidus mäest laskuda.

Klausil on palju kirjasõpru, kellele ta jutustab oma elust. Üks neist elab Saksa Föderatiivse Vabariigi pealinnas Bonnias ja tema nimi on samuti Klaus. Meie Klaus kirjutab oma nimekaimule:

MISSUGUNE
ON ÕIGE
PIONEERIVORM?

KAKS KLAUSI

Illustreerinud H. SAMPU

„Hiljuti kogusime vaname-talli ja paberit. Käisime majast majja ja helistasime iga korteri ukse taga. Varsti tüütas niisugune kogumine meid ära.

Tegime suure, suure plakati. Hans-Christian joonistas sellele katkiste kastrulite, pannide, trumlite ja muu kilakola mäe. Giesela kirjutas punase tušiga „Vastuvõtu-punkt“.

Oma plakati panime maja hoovile üles. Werner mängis akordionil lõbusaid lugusid, Liesel ja Gertrud laulsid...

Kui kontsert oli lõppenud, andis meil „saaki“ käsikärule laadida,“ lõpetas Klaus oma kirja sõbrale Bonnis. Ja pani ümbrikusse ka oma sinise pioneeriräti – kingituseks.

Seda aga, millist pahandust võib kingitus nimekaimule tuua, poleks osanud Klaus isegi unes näha.

Sõpruskingitus kaelas, läks Bonni Klaus järgmisel päeval kooli. Juba tänaval märkas ta, et inimesed vaatasid teda.

Just koolimaja ukse ees astus Klaus juurde politseinik, torkas talle sõrmega rinda ja käratas:

„Mis kalts see on?“

Klaus punastus solvunult. Enne aga, kui ta sai vastamiseks mahti, rebis politseinik ta kaelast sinise pioneeriräti.

„Ah sa ei vasta?!“ irvitas politseinik poisi õnnetut nägu nähes. „Pärast kahetsed!“

Klaus läks kooli valutava südamega.

„Miks võttis politseinik minult kaelaräti? Miks ta ähvardas?“ ristlesid küsimused poisi peas.

Keset kolmandat tundi astus äkki klassi direktor ja käskis Klausil vahetunni ajal tema kabinetti tulla.

Jutuajamisest direktoriga ei jäänud Klausil muud meelde, kui et ta on jultunud ning häbematu poiss. Aga miks ta seda on, Klaus ei mõistnud.

Vastuse sai Klaus kodus.

„Poeg, meil on praegu kaks Saksamaad,“ ütles isa nukralt. „Sinu sõbra kodumaal – Saksa Demokraatlikus Vabariigis – on kõik metsad, tehased, vabrikud ja põllud rahva omad. Nemad on ise oma elu peremehed. Sõber Klausil pole vaja kunagi karta, et või ja leib laualt lõpeksid, meil aga küll. Rahamehed, kes meil valitsevad, ei hooli rahvast. Uhel heal päeval võin leida kontoriseinalt oma vallandamisteate ja siis pole meil enam raha toidu ostmiseks.“

„Aga miks ma sõber Klausil sinist kaelaräti ei tohi kanda?“ ei saanud Klaus ikkagi aru.

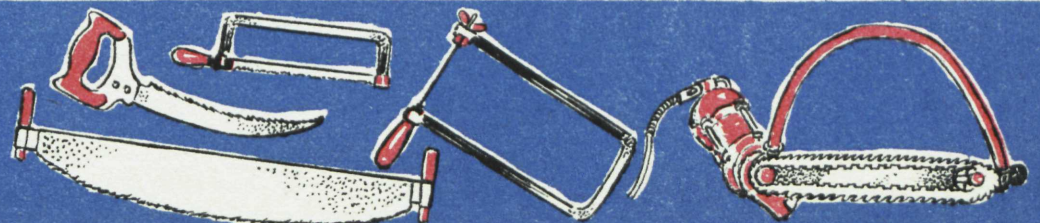
„Sellepärast et sinine värv on rahu ja vabaduse sümbol,“ seletas isa. „Meie valitsus aga valmistub sõjaks. Nad kardavad sinist värvi ja vihkavad inimesi, kellele on kallid rahu. Sellepärast, poeg.“

Nõnda sai Klaus teada, miks talt võeti sinine kaelarätt ja miks ta sõbra Klausil päev on tema omast hoopis rõõmsam.

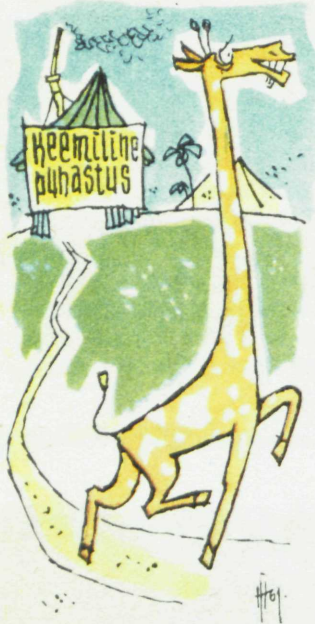

MILLISTE PUUDE OTSAST ON PÄRIT
NEED LEHED JA OKSAKESED?

MIDA NENDE SAAGIDEGA
SAETAKSET?

ÄRÄ!

Joonistanud H. HIIBUS

Kõiges on süüdi Peebu pluus. See oli Peebule juba väikeseks jäänud ja naabri Maret sai selle endale. Maret oli pluusi üle väga rõõmus. Ta tahtis nii kangesti poiss olla ja arvas, et küllap nüüd Peebu pluus ta päris poisiks teebki.

„Ema, olen ma nüüd poisi nägu?“ küsis ta rõõmsalt.

„Aga patsid?“ kahtles ema.

„Mis sellest, patsid topin mütsi alla!“

„Aga mis su nimi siis on?“

„Jaan!“

„Oh sind, patsidega Jaanikest!“ naeris ema.

Aga lugu läks tõsiseks. Maret ei tahtnudki enam kleiti selga panna ja kui ema Maretit hüüdis, siis ta nagu ei kuulnudki.

Kord tuli Peep naabri õuele ja küsis:

„Kas sa, Maret, tead, kes see Jaan on?“

„Mina ise olengi Jaan. Mul on sinu pluus seljas.“

Peep hakkas laginal naerma ja viskas Maretit takjanupuga:

„Mõni poiss sihuke... patsidegal!“ ja jooksis ära.

Õhtul tuli ema koju saladusliku pakiga.

„Mis siin on?“ uudishimutses Maret.

„See pole sinule,“ ütles ema.

„Kellele siis?“

„Maretile.“

Illustreerinud
I. TORN

Mareti silmad jäid arusaamatusest pärani.

„Minule siis ikkagi?“

„Kuidas nii? Sa oled ju Jaan.“

Lase pakk seisab, kuni Maret koju tuleb.“

„Aga.. ehk kõlbab Jaanilegi?“ arvas Maret kahtlevalt.

„Kuidas ta siis kõlbab!“ ei nõustunud ema ja harutas kinnituseks paki lahti. Pakis oli helesinine kampsun, pehme-

pehme ja nii sinine nagu meespealilled akna all peenral. Hõlmadel olid väikesed valged kohevad õied ja imetillukesed säravad nõõbid.

„Näed nüüd isegi,“ ütles ema, „see on tütarlaste kampsun. Jaanile see ju ei sobi.“ Ütles ja keeras kampsuni pakki tagasi.

Maret istus kurvalt nukunurka maha. Seal olid kõik nukud upakile kukkunud, kleidid määrdu- nud, voodi segamini ja nukunõud laiali pillatud. Nojah, Jaanil polnud ju nende jaoks aega! Ta vaatas iga päev õues poiste juures, kuidas nad kalaõngi meisterdasid, ja käis üldse muidu nende järel. Nukkude eest ei hoolitsenud keegi. Mis teha? Õieti ongi ära tüüdanud see Jaan, vaja õige Maret koju kut- suda.

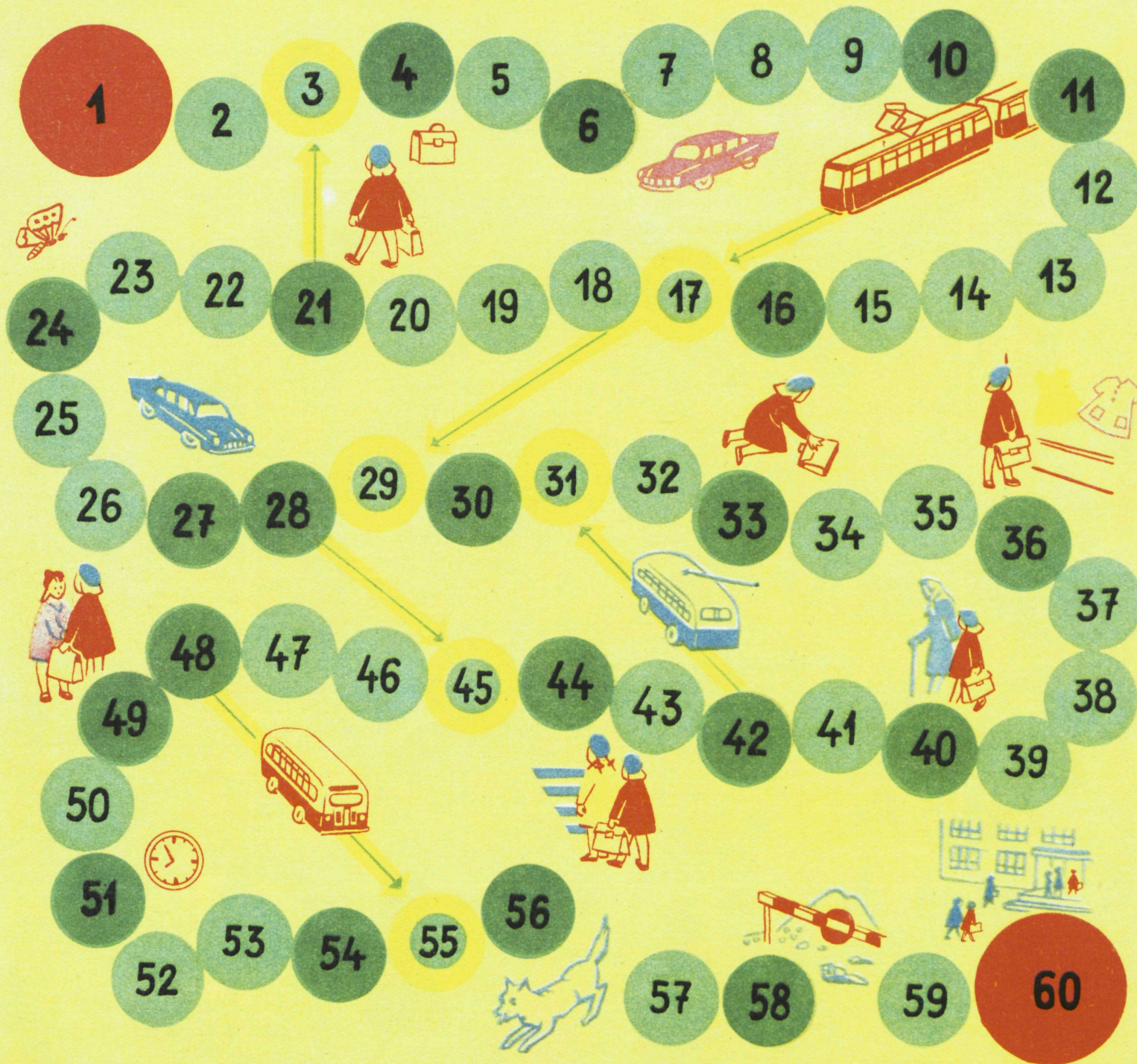
Kurvalt ütles ta emale:
„Maret tuleks ehk koju küll, kui tohib.“

„Küll mul oleks hea meel, kui tütre tagasi saaksin!“ rõõmustas ema.

Maret võttis patsid bareti alt välja ja oli silmapilk kodus. Ema võttis uue kampsuni pakist ja pani Maretile selga. See oli ime- ilus!

Nii lõppeski patsidega Jaani lugu. Maret kandis veelgi Peebu pluusi, aga Jaan enam tagasi ei tulnud.

SEDA SINIST JOONT MOODA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KASITOODLEHT

Täringumäng "KOOLITEEL"

Mängu „Kooliteel“ mängitakse 1 täringuga ja igal mängijal on 1 nupp. Osavõtjaid on 3–5.

Mängu alustab see, kes esimesena viskab kuus silma. Visked toimuvad järjekorras. Mängu alustatakse sõõrilt 1. Võitjaks on mängija, kes esimesena jõuab kooli, s. o. sõõrile 60.

Kui mängija satub sõõrile 4, peab ta otsast alustama, kuna on koju unustanud portfelli. Sattunud sõõridele 6, 10, 16, 27, 30 ja 54 peab mängija ootama liiklusvahendi möödumist, jättes 1 viske vahele.

Sõõrilt 11 saab trammiga sõita otse sõõrile 17. Kui järgmisel korral on täringuvise 6 silma, siis edasi sõõrile 29. Peatudes sõõril 21, avastab mängija, et on kaotanud pinali, ja peab tagasi minema sõõrile 3. Sõõril 24 näeb mängija liblikat ning jookseb sellega 4 sõõri võrra tagasi.

Sõõrilt 28 viib auto mängija sõõrile 45. Sõõril 33 aga komistab mängija ja jätab 2 viske vahele. Hetkeks peatub mängija vaateakna taga (sõõr 36), jätab aga karistuseks 1 viske vahele. Kohates sõõril 40 haiget, aitab mängija teda edasi, saades preemiaks 3 viset. Sõõrilt 42 sõidab mängija trollibussiga kogemata vales suunas, sattudes tagasi sõõrile 31. Ootesacrekesel (sõõr 44) tuleb oodata lähenevat autot ja mängija pääseb edasi, kui viskab paarisarvu silmi. Sõõrilt 48 viib buss otse sõõrile 55. Kohates tuttavat sõõril 49, tuleb mängijal loobuda 2 viskest. Sõõril 51 kontrollib ta kella, ja kuna on kiire, saab õiguse 1 lisaviskeks. Sattunud kurjale koerale sõõril 56, peab mängija tulema tagasi 3 sõõri võrra.

Sõõril 58 tuleb peatuda teeparanduse tõttu niikaua, kuni saab viskega 2 silma ja jõuab kooli.

HIIR L'ÄHEB METSÄ

EESTI RAHVALAUL

Kuhu lähed, hiirekene?
Ma lähen metsast puid tooma.
Kui see puu sul kaela kukub?
Eks ma jookse juure alla.
Mis sa seal siis sööma hakkad?
Eks ma näri haavakoort.
Kui see kurku kinni hakkab?
Eks ma torgi nõelaga.
Kui see nõel sind veristab?
Eks ma võia võiga.
Kust sa selle või võtad?
Vanaeide vaka seest.
Kust see eit või võtab?
Eks see Mustik võid tal anna.
Kust siis Mustik või tal võtab?
Eks ta katsu kaevudest,
läbi laane luhtadest.

Tõrelev sõbraike

E. KUUS

Elli-Riia teatas vahetunnil:
„Õpetaja, mul on Mallega halb istuda.“
„Miks?“
„Ta tõreleb minuga.“
„Või nii... Aga keda sa siis enda kõrvale sooviksid – kas Kärti?“
„Kärt on pesemata.“
„Vahest Leidat?“
„Leida ei oska arvutada.“
„Kustast?“
„Kustas on tige ja togib meid.“
„Peepu?“
„Peep luiskab ühtepuhku.“
„Oi, Elli-Riia, kas tõesti on meie klassis nii raske kaaslast leida?... Küsime su pinginaabrilt. Mall, tule siia!... Ütle, kas Kärt on pesemata?“
„Ei, ta on üsna puhas.“
„Kas Leida ei oska arvutada?“

Illustreerinud A. VENDER

„Oskab. Üksnes mõni tulp ei tule välja.“
„Kas Kustas togib teid?“
„Harva, ja siis asja pärast.“
„Kas Peep luiskab?“
„Mis ta luiskab, kui ta tõtt ütleb.“
„Aga sina ise, Mall – kas tõreled teistega?“
„Mitte teistega, vaid Elli-Riaga. Ainult tema ongi meie klassis paha. Alati kaebab ja vingub.“
„Noo-noo?!... Siis pole ta üldse kaaslast ära teeninud. Panen ta pinki üksinda.“
„Õpetaja, palun, palun, lubage, et ma siiski Elli-Ria kõrvale jään ja temaga tõrelen. Sest et olen ju... olen ju tema sõber.“
Kell helises klassi. Tüdrukud istusid endiselt kõrvuti. Nad püsisid kaua liikumatult. Siis sosistas Elli-Riia:
„Mall, ma ei vingu enam.“
„Eks me näe!“ tuli peaaegu pahane vastus.
Ometi nihkus Elli-Riia Mallele lähemale ja tüdrukud surusid küünarnukid õrnalt vastamisi.

ELKND Keskomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 11 – 1961.
Toimetuse kolleegium: E. Lahe, L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, H. Raina.
Toimetaja H. PUKK. Kunstiline toimetaja E. PIKK.
Ajalehete-Ajakirjade Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.
Laduda antud 2. X 1961. Trükkida antud 4. XI 1961. Trükkiaja 41 000. Paber 60×90, 1/8.
Trükipoognaid 2. Arvutuspoognaid 4. MB-08231. Tellimise nr. 1288.
Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 49.

Ilmub kord kuus. Üksiknumber 15 kor.

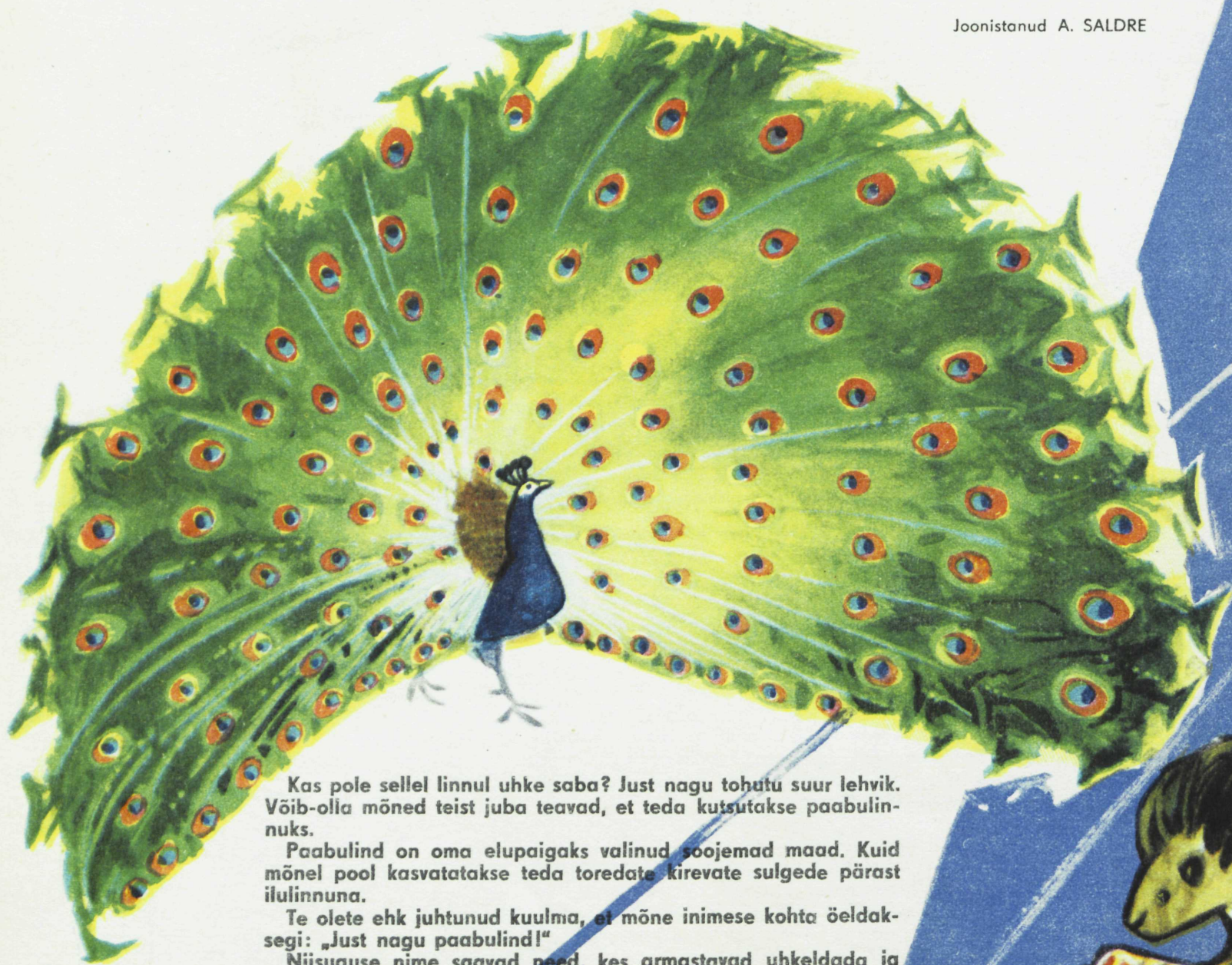
Журнал „Звездочка“. На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.

Esikaanel E. PIKA joonistus
„Noor kunstnik“.

"TÄHEKESE"

LOOMAAED

Joonistanud A. SALDRE

Kas pole sellel linnul uhke saba? Just nagu tohutu suur lehvik. Võib-olla mõned teist juba teavad, et teda kutsutakse paabulinuks.

Paabulind on oma elupaigaks valinud soojemad maad. Kuid mõnel pool kasvatatakse teda toredate kirevate sulgede pärast ilulinnuna.

Te olete ehk juhtunud kuulma, et mõne inimese kohta öeldaksegi: „Just nagu paabulind!“

Niisuguse nime saavad need, kes armastavad uhkeldada ja edvistada.

Ja see loom on okassiga. Näete, mis-sugused teravad pikad ogad tal seljas on. Need on kaitseks vaenlase vastu. Ta ajab oma ogad just nagu siil püsti, kui vaenlane talle kallale tungib.

Okassiga elab soojas Aafrikas, kuid teda võib kohata ka Euroopas.

Okassiga on ööloom. See tähendab, et ta otsib endale toitu pimedas. Ja toiduks tarvitab ta mitmesuguseid taimi.

